

Zinātnes Vestnesis

Latvijas Zinātnieku savienības, Latvijas Zinātnes padomes un Latvijas Zinātņu akadēmijas laikraksts

13 (97)

1995. gada septembris

REĢISTRĒTIE KANDIDĀTI LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS JAUNO LOCEKĻU VĒLĒŠANĀM 1995. GADA NOVEMBRĪ

ĪSTENIE LOCEKĻI — 4 vietas:

Georgs ANDREJEVS (dz. 1932. g.), habil. med. zin. doktors, Latvijas Medicīnas akadēmijas Anestezioģijas un reanimatoloģijas katedras vadītājs; izvirzījis LZA goda loc. N. Skuja un LZA īst. loc. I. Lazovskis.

Andris CAUNE (dz. 1937. g.), habil. vēst. zin. doktors, LU Latvijas vēstures institūta Domes priekšsēdētājs un profesors; izvirzījis LZA īst. loc. S. Cimermanis.

Aleksandrs JEMELJANOVS (dz. 1938. g.), habil. lauks. zin. doktors, Lopkopības un veterinārijas ZPI «Sīgrā» direktors; izvirzījis LZA īst. loc. U. Viesturs.

Oļģerts KRASTIŅŠ (dzim. 1931. g.), habil. ekon. zin. doktors, Latvijas statistikas institūta direktora vietnieks, LU Matemātikas ekonomikas katedras profesors; izvirzījis LZA īst. loc. A. Kalniņš un LZA goda loc. B. Treijs.

Janīna KURSĪTE (dz. 1952. g.), habil. filol. zin. doktore, Latvijas kultūras akadēmijas zin. prorektore, LU profesore; izvirzījis LZA Literatūras, folkloras un mākslas institūta zinātniskā padome.

Andris STARKOVŠ (dz. 1934. g.), habil. ķīm. zin. doktors, Rīgas Tehniskās universitātes Organiskās sintēses un biotehnoloģijas katedras vadītājs; izvirzījis Rīgas Tehniskās universitātes Senāts.

Henriks ZENKEVIČS (dz. 1937. g.), habil. biol. zin. doktors, LZA Bioloģijas institūta direktora vietnieks zinātniskajā darbā un Hidrobiontu bioloģijas laboratorijas vadītājs; izvirzījis LZA Bioloģijas institūta Zinātniskā padome.

KORESPONDĒTĀJLOCEKĻI:

FIZIKAS UN TEHNISKO ZINĀTŅU NODAĻA.

MATEMĀTIKA — 1 vieta:

Uldis RAITUMS (dz. 1940. g.), habil. mat. zin. doktors, LU Matemātikas un informātikas institūta profesors; izvirzījis LU Matemātikas un informātikas institūta Dome.

MEHĀNIKA UN MAŠINBŪVE — 1 vieta:

Kārlis ROCĒNS (dz. 1939. g.), habil. inž. zin. doktors, RTU Būvniecības un rekonstrukcijas institūta direktors un Būvkonstrukciju katedras vadītājs; izvirzījis LZA īst. loc. U. Sedmalis, A. Skudra, J. Tarnopolskis un RTU Senāts.

ZINĀTNIECĪBA (INFORMĀTIKA) — 1 vieta:

Jānis KRISTAPSONŠ (dz. 1939. g.), fiz. zin. doktors, LZA prezidenta padomnieks, Scientometrisko pētījumu grupas vadītājs; izvirzījis LZA īst. loc. J. Ekmanis un LZA īst. loc. J. Stradiņš.

ĶĪMIJAS UN BIOLĒĢIJAS ZINĀTŅU NODAĻA.

ĶĪMIJA — 2 vietas:

Jānis GRĀVĪTIS (dz. 1948. g.), habil. ķīm. zin. doktors, Koksnes ķīmijas institūta Koksnes materiālu nodaļas vadītājs; izvirzījis LZA īst. loc. E. Lukevics, J. Stradiņš.

Edvards LIEPIŅŠ (dz. 1944. g.), habil. ķīm. zin. doktors, Latvijas Organiskās sintēzes institūta Fizikāli organiskās ķīmijas lab. vec. zin. līdzstr.; izvirzījis LZA īst. loc. J. Stradiņš un LZA īst. loc. R. Valters.

Juris TILIKS (dz. 1937. g.), habil. fiz. zin. doktors, LU Ķīmijas fakultātes Fizikālās ķīmijas katedras vadītājs; izvirzījis LZA īst. loc. B. Puriņš.

Arnīs TREIMANIS (dz. 1940. g.), habil. inž. zin. doktors, LR ZM Valsts meža dienesta meža izmantošanas attīstības departamenta direktora vietn., Koksnes ķīmijas institūta profesors; izvirzījis LZA īst. loc. U. Viesturs.

BIOLĒGIJA — 2 vietas:

Valdis BĒRZIŅŠ (dz. 1943. g.), habil. biol. zin. doktors, LU Bioloģijas fakultātes Bioloģijas un molekularās bioloģijas katedras vad. un LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centra laboratorijas vad.; izvirzījis LZA īst. loc. E. Grēns un LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centra Dome.

Aleksandrs CĪMANIS (dz. 1946. g.), habil. biol. zin. doktors, LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centra Ģēnu inženierijas laboratorijas vad.; izvirzījis LZA īst. loc. E. Grēns un LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centra Dome.

Īzaks RAŠALS (dz. 1947. g.), habil. biol. zin. doktors, LZA Bioloģijas institūta Augu ģenētikas laboratorijas vad.; izvirzījis LZA Bioloģijas institūta Zinātniskā padome.

Maija RUKLIŠA (dz. 1943. g.), habil. biol. zin. doktore, LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūta Producentu metabolismu regulācijas laboratorijas vad.; izvirzījis LZA īst. loc. M. Bekers un LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūta Dome.

MEDICĪNA — 1 vieta:

Konstantīns KALNBĒRZS (dz. 1950. g.), habil. med. zin. doktors, Valsts Traumatoloģijas un ortopēdijas

slimnīcas vad.; izvirzījis LZA goda loc. E. Ezerietis, un Latvijas Ķirurgu asociācija.

Arnīs VĪKSNA (dz. 1943. g.), med. zin. doktors, Dr. med. honoris causa, P. Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja galv. speciālists, Latvijas Medicīnas akadēmijas Medicīnas vēstures institūta vad. pētnieks; izvirzījis LZA īst. loc. I. Lazovskis, Latvijas Ārstu biedrība, Latvijas Dabas un pieminekļu aizsardzības biedrība.

HUMANITĀRO UN SOCIĀLO ZINĀTŅU NODAĻA.

VALODNIECĪBA — 1 vieta:

Benita LAUMANE (dz. 1937. g.), habil. filol. zin. doktore, LZA Literatūras, folkloras un mākslas Institūta vad. pētn., Liepājas Pedagoģiskās augstskolas profesore; izvirzījis LZA Literatūras, folkloras un mākslas institūta Zinātniskā padome.

LITERĀTURZINĀTNE — 1 vieta:

Fjodors FJODOROVŠ (dz. 1939. g.), habil. filol. zin. doktors, Daugavpils Pedagoģiskās universitātes Filoloģijas fakultātes katedras vadītājs un profesors; izvirzījis LZA Literatūras, folkloras un mākslas institūta Zinātniskā padome.

EKONOMIKA — 1 vieta:

Baiba RIVŽA (dz. 1949. g.), habil. ekon. zin. doktore, Latvijas Lauksaimniecības universitātes Ekonomikas fakultātes dekāne; izvirzījis LZA goda loceklis B. Treijs un LZA goda loceklis J. Latvietis.

GODA LOCEKĻI — 3 vietas:

Tenu KARMA (dz. 1924. g.), Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas somugristikas specialitāte; izvirzījis LZA īst. loc. S. Cimermanis.

Haralds MEDNIS (dz. 1906. g.), Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas mākslas specialitāte; izvirzījis LZA īst. loc. E. Blūms.

Gunārs PRIEDE (dz. 1928. g.), Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas literatūras specialitāte; izvirzījis LZA Literatūras, folkloras un mākslas institūta Zinātniskā padome.

ĀRZEMJU LOCEKĻI — 8 vietas:

Nikodēms BOJĀRS (dz. 1925. g.), ASV, Ķīmijas un bioloģijas zinātņu nodaļas ķīmijas specialitāte; izvirzījis LZA īst. loc. E. Gudriniece un LZA īst. loc. J. Stradiņš.

Jānis BUBENKO sen. (dz. 1911. g.), Zviedrija, Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas enerģētikas specialitāte, izvirzījis LZA īst. loc. J. Stradiņš.

Jurijs SOLOVJOVS (dz. 1924. g.), Krievija, Ķīmijas un bioloģijas zinātņu nodaļas ķīmijas vēstures specialitāte, izvirzījis LZA īst. loc. J. Stradiņš.

Enns TARVELS (dz. 1932. g.), Igaunija, Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas vēstures specialitāte; izvirzījis LZA īst. loc. S. Cimermanis.

Arvīds ZIEDONIS (dz. 1931. g.), ASV, Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas filozofijas specialitāte; izvirzījis LZA Literatūras, folkloras un mākslas institūta Zinātniskā padome.

Zigms ZINKEVIČS (dz. 1927. g.), Lietuva, Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas valodniecības specialitāte; izvirzījis LZA īst. loc. M. Rudzīte.

Andrejs VOŽNESENSKIS (dz. 1933. g.), Krievija, Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas literatūras specialitāte; izvirzījis LZA īst. loc. J. Stradiņš un LZA goda loc. J. Peters.

Latvijas Zinātņu akadēmijas Senāts

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS PRĒMIJAS AUGSTSKOLU STUDENTIEM

Prēmijas uz darbu konkursa pamata tiek piešķirtas Latvijas augstskolu studentiem par labākajiem studentu zinātniskiem darbiem. Reflektēšanai var iesniegt darbus, kurus veicis atsevišķs students vai arī studentu kolektīvs (vēlams ne vairāk par 3 cilvēkiem).

Katru gadu piešķir 8 prēmijas:

no tām

fizikas un inženierzinātnēs — 3,

ķīmijas un bioloģijas zinātnēs — 3,

humanitārajās un sociālajās zinātnēs — 2.

Balvas minimālais apmērs Ls 100.

Pieteikumi iesniedzami līdz 1995. gada 15. oktobrim LZA sekretariātā (Turģeņeva ielā 19, 2. st., 231. ist. Rīga, LV-1524).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS BALVAS 1996. GADĀ

Par labākajiem zinātniskajiem darbiem atsevišķās zinātņu nozarēs Latvijas Zinātņu akadēmija piešķir balvas, kuras nosauktas izcilu zinātnieku vārdā. Balvu piešķir par atsevišķiem zinātniskiem darbiem, atklājumiem, izgudrojumiem, kā arī par vienotas tematikas zinātnisku darbu kopumu. Par balvas pretendentu var izvirzīt tikai atsevišķu personu, no autoru kolektīviem — galveno autoru. Uz balvu var pretendēt Latvijas zinātnieki un tie ārzemju zinātnieki, kuru darbu tematika saistīta ar Latviju.

LZA balvu fondu veido LZA naudas līdzekļi un Latvijas zinātnes labvēļu ziedojumi, tās atbalsta Latvijas Republikas Ministru kabinets. Balvas laureāti saņem LZA balvas — piemiņas medaļu un naudas summu, kuras minimālais apmērs noteikts Ls 300.

LZA Senāts nolēmis, ka 1996. gada februārī, atzīmējot Latvijas Zinātņu akadēmijas 50 gadu jubileju, piešķiramas un pasniedzamas visas iedibinātās LZA balvas:

Fridriha Candra balva — 1 balva — fizikas un matemātikas zinātnēs, 1 balva — inženierzinātnēs un mehānikā,

Gustava Vanaga balva — ķīmijas zinātnēs, Paula Stradiņa balva* — medicīnas zinātnē un tās vēsturē, par ievērojamu zinātnisku veikumu praktiskajā ārstniecībā,

Pauļa Lejiņa balva** — lauksaimniecības zinātnēs, Heinriha Skujas balva — bioloģijas zinātnēs, Jāņa Endzelīna balva — latviešu valodniecībā, baltoģijā,

Kārļa Baloža balva — faunas zinātnēs, Viļa Plūdoņa balva — latviešu literatūrzinātnē (tiek piešķirta pirmo reizi),

Arveda Švābes balva — Latvijas vēsturē (tiek piešķirta pirmo reizi).

* kopā ar Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeju

** kopā ar Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmiju

Kandidātus Latvijas Zinātņu akadēmijas balvu konkursiem var izvirzīt LZA locekļi, zinātnisko iestāžu padomes, augstāko mācību iestāžu — universitāšu vai akadēmiju Senāti vai Domes, bet Paula Stradiņa balvai šādas tiesības ir arī medicīnas zinātniskajām biedrībām un asociācijām, un Pauļa Lejiņa balvai — arī LZA Ķīmijas un bioloģijas zinātņu nodaļai, Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas Prezidijam, ZPI «Sīgra» un ZP «Agra» zinātniskajām padomēm.

Iesniegtos darbus vērtēs katras balvas ekspertu komisija.

Izvirzot kandidātus balvai, ekspertu komisijai 1 eks. iesniedzami šādi dokumenti:

a) izvirzītāja ieteikums, b) izvirzītā darbs, c) ziņas par autoru (Curriculum vitae), norādot darba un mājas adresi un tālruni, d) autora parakstīta īsa iesniegtā darba anofācija latviešu valodā, ar darba nosaukumu angļu un krievu valodā.

Materiāli iesniedzami līdz 1995. gada 31. oktobrim LZA sekretariātā (Turģeņeva ielā 19, 2. st., 231. ist. Rīga, LV-1524). Uzziņu tālr. 223931.

Latvijas Zinātņu akadēmijas Senāts

Iesniedzot dokumentus, katram konkursa pielikumam 1 eks. pievienojami:

1) motivēts ieteikums, kurā īsi dots studenta konkrētā darba izvērtējums un vispārējās zinātniskās aktivitātes raksturojums;

2) konkursa darbs;

3) īsa darba anofācija (līdz 1 lpp.) latviešu valodā ar darba nosaukumu latviešu, angļu un krievu valodās;

4) uzziņu lapa par darba autoru (uzvārds, vārds, dzimšanas gads un datums, augstskolas un fakultātes nosaukums, apmācības posms: kurss, magistratūra vai to beigšanas gadi, mājas vai darba precīzas adreses un telefoni).

Izziņas par nepieciešamajiem dokumentiem var saņemt pa tel. 223931.

BUDŽETS – ŠOGAD UN NĀKOŠGAD

Stāsta Latvijas Zinātnes padomes priekšsēdētājs
Ivars KNĒTS

Kopš 9. maija Latvijas Zinātnes padomes priekšsēdētājs ir LZA akadēmiķis Rīgas Tehniskās universitātes prorektors profesors Ivars KNĒTS. Četri mēneši pagājuši nemīgā cīņā «par Latvijas zinātnes izdzīvošanu», lietojot aplam nodrāzto un bezcerīgo vārdu virknējumu, bet normālā, cilvēcīgā valodā runājot — par to, lai zinātne saņemtu valsts atvēlēto naudu un lai nākamā gada budžetā valsts zinātnei atvēlētu vairāk.

Ja Latvijas Zinātnes padome ir «naudas pūķis» zinātnes organizācijām un iestādēm [ieskaitot «Zinātnes Vēstnesi»], tad virs tās ir lielāki un stiprāki «pūķi», kas uguni sļaudami sēž uz lielās naudas lādes un cenšas neizlaist no saviem nagiem pat to, kas «mazajam» pūķim likumīgi pienākas. Tas nu būtu no pasaku valstības. Īstenībā Latvijas Zinātnes padomei nerimīgi jānodarbojas ar apgaismošanu, pierādīšanu, apelēšanu un paskaidrošanu, virinot valsts varas un likumdošanas iestāžu durvis. Tieši tādēļ Ivars KNĒTS par mūsu sarunas tematu izvēlējās šī gada budžeta izpildi un nākamā gada budžeta metus.

— Pirmajā pusgadā Latvijas zinātne no Finanšu ministrijas saņēma tikai 60% no pienākošās summas. Pēdējās sarunās Finanšu ministrijā ir solīts, ka kopējais gada samazinājums būšot tikai kādi 5%. Sevišķi grūta situācija izveidojās vasarā, kad cilvēki, aizejot atvaļinājumā, saņēma tikai 20—25 latus, tā arī bija visa nauda. Kāpēc tā! Finanšu ministrija budžeta iestādēm bija atpūšējusi naudas izsniegšanu visām citām vajadzībām, atskaitot algas, bet algu procentu noteikusi ļoti zemu, tikai vadoties no zinātniskajiem grantiem, kādi tie bija gada sākumā. Bet klāt taču nāca tirgus orientētie pētījumi, valsts pasūtītie pēti-

jumi, jaunās programmas, starptautiskā sadarbība. Tas viss netika ņemts vērā. Tādējādi, pēc Finanšu ministrijas aprēķiniem, iznāca, ka darba algas ir tikai 40% no budžeta, lai gan patiesībā tās aizņem 68—75%. Ja šie procenti būtu ievēroti, viss būtu bijis normāli. Esam par to rakstījuši vēstules ministrijai, skaidrojuši mutiski. Kāda būs galīgā reakcija, to redzēsim. Vismaz ar ministres rīkojumu jau atļauts daļēji sākt maksāt par infrastruktūru, ne tikai algas, jo citādi tas taču ir pilnīgi absurds — institūtiem neļauj maksāt par elektrību, bet tajā pašā laikā tiek rēķināti sodi. Tad vai nu šie sodi jānulē, vai budžetā jāparedz papildus nauda sodu maksāšanai, kas jau nu ir galīgi absurdi. Atbilde līdz šim bija tik pat absurda — jā, ziniēt, tie sodi jau tādi formāli, jo kā tas izskatīsies, ja par rēķinu nemaksāšanu neuzliks sodu. Tad jau neviens vispār vairs neko negribēs maksāt...

Cik reāli ir solījumi, ka zinātne līdz gada beigām saņems visu tai paredzēto finansējumu mīnus 5%? Baidos, ka ļoti nerealī, ņemot vērā valsts smago finansālo stāvokli un ministriju budžetu samazināšanu. [Jāpiebilst, ka arī «Zinātnes Vēstnesis» finansējums pēdējos mēnešos ir samazināts par 48% — Z. K.]

ZINĀTNES BUDŽETS 1996. GADAM. Ja 1995. gadam mūsu budžets bija 8,1 miljons latu, tad 1996. gadam mēs prasām 13,7 miljonus latu. It kā ļoti liels pieaugums, bet tas veidojas šādi:

- a) 25% inflācija;
- b) 2 miljoni latu, atbilstoši zinātniskā darba samaksas reformai;
- c) faktiskais pieaugums ir 1,370 latu, kas savukārt sadalās sekojoši:
 - LZP doktorantūrai (pirmajam un otrajam gadam) — Ls 100.000;
 - jaunajām zinātniskām programmām — Ls 300.000;
 - programmām, kuras valsts pārvaldes institūcijas PASŪTA LZP — Ls 440.000.

Esam paredzējuši finansējumu **INFRASTRUKTŪRAS ATBALSTAM**, kam Finanšu ministrija ir kategoriski pret, jo institūtiem pašiem esot saimnieciskā kārtā jānodro-

šina savu ēku uzturēšana un remonts. Varbūt dažiem tas arī izdodas, kā piemēram, Koksnes ķīmijas institūtam, Polimēru mehānikas institūtam un Elektronikas institūtam, kurš vienu savu korpusu ir izīrējis, bet ir nepieciešami līdzekļi dažādu kolekciju saglabāšanai, pie tam, ļoti vērtīgu, unikālu kolekciju, kas tapušas ilgā laikā un nav atjaunojamas. Kā lai tās pašas nopelna naudu! Atkal nākas pierādīt un pamatot. Tāpat Finanšu ministrija uzskata, ka nekādas 25% inflācijas nebūs un tai nauda nav jāparedz, tādēļ kopējais budžeta zinātnes daļas pieaugums varētu būt tikai par kādiem 5%. Tas nu nozīmētu, ka faktiski nākamajā gadā mēs saņemtu ievērojami mazāk naudas nekā šogad.

Var jau saprast arī ministrijas pūles saglabāt budžetu. Ne jau tā ir vainīga, ka stāvoklis izveidojies tāds, kāds tas ir patlaban. Tam saknes sniedzas Godmaņa valdības laikā, kad izveidojās ēnu ekonomika ar «melno» biznesu, ienākumu slēpšanu u.t.t. Nodokļu politika ir tāda, ka, tos godīgi maksājot, mazais bizness nespēj sevi uzturēt un ir spiests likvidēties. Un, tā kā nodokļi neienāk, tad «jānogriež» izdevumi. Tas attieksies arī uz zinātni, tādēļ kopīgi ar Izglītības ministriju esam sagatavojuši zinātnes sistēmas finansēšanas pilnveidošanas koncepciju un gribam lūgt, lai Ministru kabinets pieņem tādu lēmumu, ka nākamā gada budžetā zinātnes finansējums tiktu ierakstīts nevis vienā, bet četrās atsevišķās rindīņās:

- 1) tiešā zinātniskā darbība (fundamentālie un lietīšķie pētījumi);
- 2) valsts institūciju pasūtītie pētījumi;
- 3) tirgus orientētie pētījumi;
- 4) ilgtermiņa pētnieciskās programmas (Latvijas dabas resursi un ekoloģiskā stabilitāte, Latvijas iedzīvotāji un tautas veselība, Letonika, Latvijas zinātniskās un tautsaimnieciskās produkcijas konkurētspēja, Sociālā attīstība un drošība).

Lai tad Finanšu ministrija pati svītro to iedaļu, kuru tā uzskata par nevajadzīgu un pamato savu rīcību.

Ar Ivaru KNĒTU
tikās Zaiga KIPERE

1995. GADĀ FINANSĒTO PROGRAMMU GALVENO IZPILDĪTĀJU SARAKSTS

Programmu, apakšprogrammu nosaukumi, izpildītāji

1. LATVIJAS DABAS RESURSI UN EKOLOĢISKĀ STABILITĀTE

1.1. Latvijas minerālās izejvielas un koksne

1-001 Latvijas minerālās izejvielas un to izmantošana

1. U. Sedmalis, Dr. h. ķīm. (vad.)
2. J. Boļšijs, Dr. h. ķīm.
3. S. Lagzdīna, Dr. inž.
4. V. Švinka, Dr. inž.
5. I. Danilāns, Dr. h. ģeol.
6. V. Kuršs, Dr. h. ģeol.
7. A. Sīnkule, Dr. ģeol.
8. A. Dindune, Dr. ķīm.
9. O. Kukurs, Dr. h. inž.

1-005 Augstas kvalitātes koksnes un citu meža produktu nepārtrauktas un paplašinātas at-
ražošanas pamatojums Latvijā

1. P. Zālītis, Dr. h. mežz. (vad.)
2. M. Daugavietis, Dr. inž.
3. I. Baumanis, Dr. mežz.
4. J. Kravalis, Dr. inž.
5. E. Špalte, Dr. mežz.
6. J. Bisenieks, Dr. mežz.
7. M. Daugaviete, Dr. inž.
8. M. Balodis, Dr. h. mežz.
9. N. Vedernikovs, Dr. h. ķīm.
10. J. Hrolis, Dr. h. ķīm.
11. J. Zandersons, Dr. inž.
12. J. Grāvītis, Dr. h. ķīm.
13. R. Perniķe, Dr. h. ķīm.
14. G. Teliševa, Dr. h. ķīm.
15. P. Eriņš, Dr. h. ķīm.
16. M. Leīte, Dr. biol.
17. J. Dolacis, Dr. inž.
18. B. Andersons, Dr. ķīm.
19. A. Treimanis, Dr. h. ķīm.
20. I. Ziediņš, Dr. inž.

1.2. Ekosistēmu biofunkcionālā kvalitāte un Latvijas dabas resursu saudzējoša izmantošana

1-008 Latvijas ekosistēmu bioloģiskie resursi un to saimnieciskās izmantošanas optimizācija

1. V. Melecis, Dr. biol. (vad.)
2. P. Cimdiņš, Dr. h. biol. (vad.)
3. A. Andrušaitis, Dr. biol.
4. V. Balodis, Dr. biol.
5. G. Eberhards, Dr. h. ģeogr.

2. LATVIJAS IEDZĪVOTĀJI UN TAUTAS VESELĪBA

2.1. Latvijas iedzīvotāju paaudžu nomaīņa

2-014 Latvijas iedzīvotāju paaudžu nomaīņa

1. P. Zvidriņš, Dr. h. ekon. (vad.)
2. J. Krūmiņš, Dr. h. ekon.
3. Z. Goša, Dr. ekon.
4. A. Bērziņš, Dr. ekon.

5. I. Krūmiņa, Dr. ekon.
6. D. Dārziņa
7. L. Ezera, Dr. ekon.
8. A. Greifāns
9. M. Zvidriņa, Dr. ekon.

2-004 Pētījums par pārmaiņām iedzīvotāju dzīvesveidā un rūpēs par savu veselību

1. P. Eglīte, Dr. ģeogr. (vad.)
2. I.-B. Zariņa, Dr. soc.

2-015 Sirds un asinsvadu slimību izraisītie sociāli ekonomiskie zudumi Rīgas pilsētas iedzīvotājiem

1. V. Dzērve, Dr. med. (vad.)
2. J. Zabarovskis, Dr. med.
3. J. Pahomova, Dr. med.
4. N. Bricina
5. I. Stepanovs, Dr. med.
6. K. Rīmkužs
7. I. Markoviča, Dr. med.
8. A. Feldmanis
9. I. Liepa, Dr. h. biol.
10. I. Žarova
11. A. Priedīta
12. T. Boļšakova
13. V. Potapkins

2.2. Ļaundabīgie audzēji

2-011 Ļaundabīgie audzēji

1. E. Grēns, Dr. h. biol. (vad.)
2. D. Emziņš, Dr. med. (vad.)
3. A. Ferdafs, Dr. h. med.
4. L. Enģele, Dr. med.
5. J. Erenpreiss, Dr. h. med.
6. P. Pumpēns, Dr. h. biol.
7. A. Cīrmanis, Dr. h. biol.
8. A. Stengrevics, Dr. med.
9. L. Tihomirova, Dr. biol.
10. V. Kalniņa, Dr. med.
11. M. Nikifina, Dr. med.
12. D. Bondare, Dr. med.
13. G. Veinbergs, Dr. h. ķīm.

3. LETONIKA

3-009 Letonikas ilgtermiņa programmas izstrāde

1. S. Cimermanis, Dr. h. vēst. (vad.)
2. L. Akurātere, Dr. h. māksl.
3. J. Graudonis, Dr. h. vēst.
4. V. Hausmanis, Dr. h. filol.
5. E. Kagaine, Dr. h. filol.
6. J. Stradiņš, Dr. h. ķīm.
7. V. Vāvere, Dr. h. filol.
8. J. Bērziņš, Dr. vēst.
9. E. Grosmane, Dr. māksl.
10. S. Kļaviņa, Dr. filol.
11. P. Laizāns, Dr. filoz.

12. B. Mežgailis, Dr. ekon.
13. B. Reidzāne, Dr. filol.
14. A. Apīnis
15. D. Bula
16. I. Rozenvalde

3-019 Letonikas pētījumu integrācija un modernizācija

1. M. Kūle, Dr. h. filoz. (vad.)
2. J. Valdmanis, Dr. filol. (vad.)
3. E. Buceniece, Dr. filoz.
4. A. Priedīte, Dr. filoz.
5. M. Vecvagars
6. N. Gills
7. S. Krūmiņa, Dr. filoz.
8. D. Beifnere
9. V. Zariņš, Dr. filoz.
10. A. Cimdiņa, Dr. filol.
11. I. Trapenciere
12. K. Karulis, Dr. h. filol.
13. E. Vēbers, Dr. filol.
14. L. Dribins, Dr. vēst.
15. I. Apine, Dr. h. vēst.
16. R. Kūlis, Dr. filoz.
17. I. Šuvajevs
18. A. Zunde
19. E. Freiberga
20. A. Gūtmanis, Dr. filol.
21. S. Kovaļčuka, Dr. filol.
22. M. Zirnīte
23. V. Priedīte
24. J. Vējš, Dr. h. filoz.
25. M. Ozola, Dr. filol.
26. S. Buša
27. O. Garkalne
28. K. Ilģe
29. B. Znoņa
30. S. Imbovičs
31. L. Brēdiņa
32. S. Rumaka
33. E. Kraufmane
34. D. Meistare
35. I. Plūme
36. A. Zagorska

3-005 Latvijas 20. gs. vēsture

1. I. Ronis, Dr. h. vēst. (vad.)
2. V. Bērziņš, Dr. h. vēst.
3. A. Plakans, Dr. h. vēst.
4. J. Stradiņš, Dr. h. ķīm.
5. T. Vilciņš, Dr. h. vēst.
6. R. Greitjāne, Dr. vēst.
7. D. Ozoliņa, Dr. vēst.
8. I. Bērziņa, Dr. vēst.
9. J. Bērziņš, Dr. vēst.
10. I. Šneidere, Dr. vēst.
11. E. Zālīte, Dr. vēst.
12. D. Bleiere, Dr. vēst.
13. L. Lapa, Dr. vēst.

Turpinājums 3. lpp.

Turpinājums no 2. lpp.

14. R. Vīksna, Dr. vēst.
15. A. Ūdre, Dr. vēst.
16. V. Veikmane, Dr. vēst.
17. E. Žagars
18. D. Cēbere
19. A. Antāne
20. E. Jēkabsons, Dr. vēst.
21. I. Krūmiņa
22. V. Zelče, Dr. vēst.
23. D. Žagars
24. A. Lerhis
25. A. Žvinklis
26. D. Millere
27. S. Lejniece
28. U. Bormanis
29. A. Bambals
30. G. Apals, Dr. vēst.
31. A. Mieriņa, Dr. vēst.
32. L. Balevica, Dr. vēst.
33. K. Kangeris
35. L. Garaņina
36. M. Lendiņa, Dr. vēst.
37. A. Ezergailis, Dr. vēst.
38. I. Mežs, Dr. vēst.
39. A. Kalnciema, Dr. vēst.

3-010 Arheoloģisko fondu krātuve

1. Z. Apala (vad.)
2. M. Zunde
3. A. Gailiņa
4. D. Meija
5. M. Zirne
6. E. Serda
7. I. Priede
8. S. Tilko
9. S. Dobeļe
10. N. Grasis
11. I. Tola

3-011 Etnogrāfijas arhīvs

1. L. Vanaga (vad.)
2. A. Zeikare

3-012 Latviešu rakstnieku daiļrades izpēte

1. V. Hausmanis, Dr. h. filol. (vad.)
2. V. Vāvere, Dr. h. filol.
3. B. Tabūns, Dr. h. filol.
4. I. Kalniņa, Dr. filol.
5. B. Kalnačs, Dr. filol.
6. V. Vecgrāvis, Dr. filol.
7. A. Rožkalne, Dr. filol.
8. B. Smilktiņa, Dr. filol.
9. Z. Frīde, Dr. filol.
10. D. Vārdaune, Dr. filol.

3-018 Latviešu folkloras krātuve

1. M. Vīksna (vad.)
2. A. Pūtelis
3. V. Bendorfs
4. B. Meistere
5. I. Polītere
6. J. Vīksna
7. B. Reidzēne, Dr. filol.
8. E. Melne
9. H. Erdmane
10. J. Rozenbergs, Dr. filol.
11. D. Bula
12. G. Pakalns, Dr. filol.
13. S. Kokina

3-003 Latvijas kultūras vēsture

1. J. Kursīte, Dr. h. filol. (vad.)
2. G. Bībers, Dr. filol.
3. P. Dambis, Dr. filol.
4. J. Goldmanis
5. E. Grosmane, Dr. māksl.
6. V. Hausmanis, Dr. h. filol.
7. P. Laķis, Dr. filoz.
8. S. Lazduzieda
9. R. Vilciņš, Dr. filoz.

3-002 Latviešu valodnieki

1. A. Bankavs, Dr. h. filol. (vad.)
2. J. Rozenbergs, Dr. h. filol.
3. D. Paukšēna
4. I. Rampāne
5. I. Ondzule
6. I. Migla
7. A. Kalniņa
8. S. Līvdāne
9. V. Ivanovskis
10. V. Pīternieks
11. I. Kangro, Dr. filol.

4. LATVIJAS ZINĀTNISKĀS UN TAUTSAIMNIECISKĀS PRODUKCIJAS KONKURĒSPĒJA**4.1. Materiālu pētniecība, pielietošana un ražošanas tehnoloģijas izstrāde****4-005 Koksnes un augu valsts izejvielu materiāli**

1. U. Viesurs, Dr. h. inž. (vad.)
2. J. Dolacis, Dr. inž.
3. J. Grāvītis, Dr. h. ķīm.
4. A. Treimanis, Dr. h. inž.
5. M. Laka, Dr. inž.
6. I. Lūse, Dr. ķīm.
7. I. Ziediņš, Dr. inž.
8. P. Eriņš, Dr. h. ķīm.
9. J. Zoldners, Dr. ķīm.
10. G. Zaķis, Dr. h. ķīm.
11. G. Teliševa, Dr. h. ķīm.
12. R. Perniķe, Dr. h. ķīm.
13. I. Kaimiņš, Dr. ķīm.
14. A. Alksnis, Dr. h. inž.
15. U. Stīrna, Dr. h. ķīm.
16. V. Zeltiņš, Dr. ķīm.
17. N. Vedernikovs, Dr. h. ķīm.
18. H. Tuherms, Dr. h. inž.

19. D. Druvaskalne
20. L. Līpiņš, Dr. inž.
21. V. Kozuliņš, Dr. inž.
22. R. Ozoliņš, Dr. h. mežz.
23. P. Pušinskis
24. L. Kūliņš
25. J. Buļš
26. J. Staprāns, Dr. inž.
27. K. Būmanis
28. A. Būmane
29. I. Akerfelds
30. A. Domkins
31. I. Vēveris
32. K. Svalbe, Dr. h. inž.
33. I. Čakste, Dr. ķīm.
34. A. Morozovs, Dr. ķīm.
35. P. Kūka, Dr. ķīm.
36. M. Kūka, Dr. inž.
37. R. Rasmanis
38. M. Kalniņš, Dr. h. inž.
39. S. Trusovs, Dr. h. ķīm.
40. L. Mālers, Dr. ķīm.
41. A. Vīksne, Dr. inž.
42. V. Tupureina
43. A. Dzene
44. L. Savenkova, Dr. biol.
45. Z. Gercberga, Dr. biol.
46. I. Luča
47. A. Lisovska
48. M. Grūbe
49. V. Zigimonta
50. N. Čekmeza
51. M. Priede, Dr. biol.
52. V. Čudars, Dr. biol.
53. A. Oliņš
54. L. Vītiņa

4.2. Nepiesārņota un augsvērtīga pārtika: kvalitātes kritēriji un konkurētspēja**4-002 Nepiesārņota un augstvērtīga pārtika: kvalitātes kritēriji un konkurētspēja**

1. A. Jemeljanovs, Dr. h. lauks. (vad.)
2. A. Ruža, Dr. lauks.
3. J. Driķis, Dr. lauks.
4. A. Adamovičs, Dr. lauks.
5. V. Steinberga, Dr. biol.
6. S. Strikauska, Dr. biol.
7. Dz. Kreiņa
8. I. Domniece
9. D. Kārklīņa, Dr. inž.
10. A. Strautnieks
11. E. Strautniece, Dr. inž.
12. E. Jurēvics, Dr. inž.
13. G. Brēmers, Dr. inž.
14. P. Kūka, Dr. ķīm.
15. M. Dūma
16. A. Strode
17. I. Kauliņš
18. L. Mihejeva, Dr. ekon.
19. A. Dubovika
20. A. Kalējs, Dr. lauks.
21. I. Ramane, Dr. h. lauks.
22. D. Grīnhofa, Dr. lauks.
23. E. Ramiņš, Dr. vet. med.
24. M. Kreilis, Dr. h. biol.
25. V. Jaunzems, Dr. lauks.
26. I. Vītiņa, Dr. biol.
27. A. Rekšņa, Dr. h. ekon.
28. V. Jonins, Dr. vet.
29. J. Neilands, Dr. biol.
30. J. Zutis, Dr. inž.
31. I. Šūmanis, Dr. inž.
32. Z. Jaunzems, Dr. inž.
33. A. Treimanis
34. S. Spridzāne
35. G. Stlova
36. Z. Auslande
37. E. Bērziņa
38. I. Ozollapa
39. M. Kābriele
40. A. Pūliņa
41. T. Sauts, Dr. inž.
42. A. Apsīte, Dr. biol.
43. P. Zikmanis, Dr. h. biol.
44. G. Bērziņa, Dr. lauks.
45. J. Bičevskis
46. A. Lisovska

5. SOCIĀLĀ ATTĪSTĪBA UN SOCIĀLĀ DROŠĪBA**5-007 Sociālā attīstība un sociālā drošība**

1. A. Tabūns, Dr. soc. (vad.)
2. T. Tisenkopfs, Dr. soc.
3. M. Kūle, Dr. h. filoz.
4. A. Vilks, Dr. jur.
5. G. Ozolzīle, Dr. soc.
6. S. Senkāne, Dr. soc.
7. P. Laķis, Dr. filoz.
8. G. Bārzdīns, Dr. mat.
9. I. Šuvajevs
10. A. Zobena, Dr. soc.

5-003 Latvijas izglītības indikatoru sistēma

1. J. Zaķis, Dr. h. fiz. (vad.)
2. A. Broks, Dr. fiz.
3. A. Grīnfelds, Dr. fiz.
4. A. Kangro, Dr. fiz.
5. A. Geske

5-002 Publisko tiesību lomas palielināšana sabiedrības drošības un tiesiskās valsts veidošanā Latvijā

1. U. Krasniņš, Dr. h. jur. (vad.)
2. E. Meļķis, Dr. h. jur.
3. V. Liholaja, Dr. jur.
4. Z. Mikainis, Dr. jur.
5. A. Ušacka, Dr. jur.
6. S. Senkāne, Dr. soc.
7. V. Cielava, j. z. k.
8. J. Jelagins
9. I. Kaminska

Vēlreiz «Pa kaziņas pēdām»

Nacionālā botāniskā dārza Zinātniskā padome (NBD ZP), iepazīsinies ar «Zinātnes Vēstnesi» 1995. g. Nr. 12 (96) ievietoto rakstu «Pa kaziņas pēdām» (autori I. Tilcēna, N. Voskoboņikova, par V. Grasmani), nolēma iesniegt laikraksta redakcijai tur minēto faktu pareizu, dokumentāli fiksētu atspoguļojumu.

Pirmkārt, par to, kā minēts rakstā, ka «ilgus gadus Botāniskais dārzs mājai, kā arī aramzemei (Salaspils zemes plānā atzīmēta ar 24 FA — «Grasmaņu zeme», 1,43 ha) nepievērsa nekādu uzmanību» un tikai «tagad Buivida kungs uzsācis dzīvību rostību, iedēstīdams zemē kādas ābelītes, arī mājai kaut ko sāk pielabot».

Patiesībā šim zemes gabalam ir jau gara kultūrvēsture.

Ar 1956. g. 1. septembri tika nodibināts Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas Botāniskais dārzs uz Salaspils izmēģinājumu stacijas bāzes 230 ha platībā, reizē iekļaujot arī bijušo «Grasmaņu zemi», kas jau kā funkcionāli un ainaviski iedērtā bija piešķirta izmēģinājumu stacijai. Māju Miera ielā 1a (Grasmaņu māju) Botāniskais dārzs nopirka.

Ar ZA Prezidija pavēli Botāniskā dārza celtniecībai 1957.—1960. g. piešķirta 5 milj. rubļu. No 1957.—1959. g. veikta meliorācija un dīķu veidošana, arī «Grasmaņu māju» teritorijā.

Dīķi sāka rakt 1959. g., zemes darbi pabeigti 1961. g., reizē pabeigti arī piegulošās teritorijas plānojums. Dīķa malu izbūve turpinājās vēl līdz 1965. g. (konkrēti — betonēts dambis un ar akmeņiem nostiprināta pussaliņa mala).

«Atpūtas zonas» ierīkošanas tāme (sastādīja ZA SPK birojs) 1969. g. cenās aprēķināta 179.349 rbj. vērtībā.

1962. g. veikti kokaugu stādījumi ap dīķi*, no tiem uz šodienu saglabājušies:

* attiecas uz «Grasmaņu zemi».

bērzi	2 gab.
vīfoli	2 "
liepas	3 "
papeles	3 "
Svedlera kļavas	3 "
parastā kļava	1 "
Tafārijas kļava	1 "
dekoratīvās ābeles	2 "
dekoratīvie kārkli	2 grupas
grimoņi	1 grupa
ieva	1 gab.

Tātad, šie kokaugi ir galvenokārt svešzemju, vecums — apmēram 35 gadi.

Vēlākā laika stādījumi (1987.—1989. g.):

vilkābeļu dzīvzogs	200 fek. m.
asās egles	30 gab.
dekoratīvie kārkli	3 gab.

Rožu lauku pie Miera ielas 1a sāka iekārtot 1980. gadā, tagad tie ir 15 gadus veci augi.

Tātad, pamatstādījumi tika veikti Botāniskā dārza veidošanas sākumā. Tomēr šai laikā nebija pietiekami plaši izaudzēti un aklimatizēti no jauna introducēto koku un krūmu sortiments.

80. gados NBD no Eiropas saņēma jaunas sugas un šķirnes. Šo, kā arī ekspedīcijās pa bijušo Padomju Savienību iegūto materiālu vairākus gadus pavairoja un aklimatizēja. Tikai 90. gados kļuva iespējams paredzētās, rezervētajās platībās veidot ekspozīcijas un kolekcijas ar jaunām sugām un dekoratīvām šķirnēm. Tas attiecināms arī uz «Grasmaņu zemi».

Jaunie stādījumi papildina Latvijas genofondu, piem.: 600 dekoratīvo skujkoku formu, 100 dekoratīvo ābeļu šķirņu, 200 papeļu klonu, 200 kārklus, vītolu (Salix) formu, 30 čūžu šķirņu u. t. t.

Šo materiālu plašāk savairojot, paredzēts to izstādīt publiskos un privātos stādījumos Latvijā. Visa NBD zeme ir mērķtieciģi izmantota un apstādīta, lieku zemju nav.

Otrkārt, par «Grasmaņu zemes» kompensācijas iespējām — (1,43 ha) tika runāts 1995. g. 22. februārī, kad pēc NBD vadības uzaicinājuma uz sarunām Salaspilī ieradās I. Tilcēna, N. Voskoboņikova un viņu radnieks, par ko sastādīts sarunu protokols Nr. 1, 22.02.95.

Sarunās tika skartas «Grasmaņu zemes» kompensācijas iespējas ar līdzvērtīgu zemes gabaliem 3 dažādās iespējamās vietās Salaspilī.

Attiecībā uz zemes gabala iespējamo kompensāciju naudā, K. Buivids min summu 15—20.000 USD, t. i. 10.000 latu, bet «Grasmaņu zemes» mantinieki nosauc iespējamo summu 100.000 latu.

Nobeigumā «Grasmaņu zemes» mantinieki piedāvā zemi iznomāt NBD par vispārpieņemtām cenām uz vairākiem gadiem un konsultēties ar brāli Kanādā par zemes kompensācijas iespējām, lai NBD varētu pārvietot ierīkotos stādījumus uz kādu citu teritoriju.

«Grasmaņu zemes» mantinieku vēstule laikrakstam «Zinātnes Vēstnesis» liecina par rakstītāju neprecīzu faktu izklāstu, varbūt kaut kur dzirdēto vai izdomāto iztēlojot par patiesību.

NBD ZP sēdē atkārtoti tika akcentēts, ka jautājums nav par personīgām vai grupu interesēm, bet gan par visas Latvijas tautas kopējo nacionālo vērtību — augu kolekciju un ekspozīciju, kurās ir pāri par 15.000 augu dažādību (faksonu) un kuras ir vienas no bagātākajām Ziemeļaustrumeiropā, saglabāšanu mūsu un arī nākošajām paaudzēm. Daudzu augu grupu kolekcijas ir vienīgās Baltijas valstīs.

Tai paš laikā atzīstam, ka «Grasmaņu zemes» mantiniekiem ir svētas tiesības uz tēvu zemi, bet tās atgūšanai vai kompensācijai būtu jāpieiet saprātīgi, reāli, uz kompromisa pamatiem, lai materiāli neciestu Grasmaņu mantinieki un Latvija kopumā nezaudētu tās nacionālo bagātību. Šajā nolūkā NBD administrācija sadarbībā ar Salaspils Domi ir sagatavojusi kā jau minētos, tā arī citus priekšlikumus.

Dr. biol. K. BUIVIDS,
NBD direktors, ZP priekšsēdētājs
Dr. biol. I. LIEPIŅA,
ZP sekretāre

Juri Birzvalku pieminot...

Latvijas intelekta zvaigznāju šovasar 4. jūlijā ir atstājis īpaša spektra zvaigzne — fiziķis, valodu zinātnājs, tulkotājs un romantiķis Juris Birzvalks. Fizikas institūta ilggadīgs zinātniskais līdzstrādnieks, žurnāla «Magnetohidrodinamika» atbildīgais redaktors, Rīgas Tehniskās universitātes docents... Apstājusies fizikā un tehniskajās zinātnēs izcili erudīta zinātnieka gaita, kuram savs mūžs bija jānodzīvo it kā zem īpašas — Šekspīra gaismas, savā Zemes dzīvē neievērojot parasto — sarkano. To lielo sarkano mākonī, kurš liedza viņa acīm skatīt kā Romeo takas Itālijā, kā Hamletam pili Dānijā vai kā Henrijam torņus Anglijā, un to mazo — kurš aiznesa tālajā sapnī vasaras nakti.

Redaktors J. Birzvalks veidojot zinātnes pasaulē pazīstamu žurnālu, ne tikai prata atrast un piesaistīt autoru, bet, sev nemanot, ziedot laiku un kļūt par dažu interesanta raksta neredzamu līdzautoru, bet docents J. Birzvalks kā savu personīgo nelaimi pārdzīvoja gudra studenta vai aspiranta slinkumu. Viņš spēja izraut līdzcilvēkus no tiem ierastajām dzīves lineārajām ķēdēm, lika palūkoties uz lietām ar neikdienišķu skatu, aicināja līdri savām idejām. Viņa būtība bija piepildīta ar dižā poļa Ādama Mickeviča dzeju un fantasta Staņislava Lema filozofisko pasaules redzējumu, kuru grāmatas viņš tulkoja latviski, lai dalītos arī ar mums. Daudz gadu darba — Šekspīra sonetu pilna tulkojuma izdevumu, tā arī nebija lemts pieredzēt.

Dzīves vētra ir beigusies... Laiks tikties ar mīļiem tuviniekiem, Šekspīru, bet varbūt tomēr — Lordu Ratlendu IV...

V. VIĻUMSONE

Mēs nākam pie saviem klientiem!

LATVIJAS AKADĒMISKĀS BIBLIOTĒKĀS CD-ROM DATU BĀZES — TIEŠI JŪSU DARBA VIETĀ!

Sākot ar 1995. gadu Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā (LAB) ir sācis darboties jauns informatīvo pakalpojumu veids, — CD-ROM datu bāzu serveris. Šis serveris dod iespēju piekļūt LAB CD-ROM datu bāzēm attālinātā režīmā, izmantojot izdalītas darba vietas un TCP/IP transporta protokolu (Internet protokolu).

* Šis pakalpojums ir paredzēts Latvijas zinātniekiem (Latvijas Republikas likuma «Par zinātnisko darbību» izpratnē) ar mērķi darba efektivitātes paaugstināšanai PIEGĀDĀT NEPIECIEŠAMO INFORMĀCIJU TIEŠI DARBA VIETĀS.

* Lai varētu izmantot šī CD-ROM servera (tālāk — SERVERA) pakalpojumus, jums nepieciešams:

- iekārtot klienta darba vietu (minimālā konfigurācija — IBM PC 386SX, 25MHz, 4MBa RAM, 20MBa HDD);
- šai darba vietai jābūt pievienotai INTERNET datorifiklam;
- līnijas ātrdarbībai līdz Mil (Matemātikas un informātikas institūts Raiņa bulvārī 29) jābūt ne mazāki par 64KBit/sec.
- jānoslēdz ar LAB SERVERA izmantošanas līgums.

* CD-ROM datu bāzu saraksts, kas ir pieejams, izmantojot SERVERI, ir dots pielikumā Nr. 1.

* Latvijas zinātniekiem par SERVERA pakalpojumu izmantošanu NAV JĀMAKSĀ.

* Latvijas zinātniekus, kuri ir ieinteresēti šī pakalpojuma izmantošanā, lūdzam sazināties ar Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas Jauno informāciju tehnoloģiju nodaļas vadītāju Ivaru INDĀNU:

Latvijas Akadēmiskā bibliotēka
Rūpniecības iela 10

Rīga, LV-1235
tel: 323887
fakss: 321421
e-pasts: iindans@acadlib.lv

PIELIKUMS Nr. 1

CD-ROM DATUBĀZES. 27. JŪNIJS, 1995.
ABI/INFORM 1992—1995
CD-ROM Directory 1995 [The]
Community Research and Development Information Service [CORDIS]
COMPENDEX PLUS 1990—1991
COMPENDEX PLUS 1992—1993
COMPENDEX PLUS 1994—1995
Computer Select — August 1994
DISSERTATION ABSTRACTS 1993—1995
IC-Discrete Parameter Database Index May-June 93
Inside Information on CD-ROM 1994—1995
INSPEC 1994
LISA (1969 — September 1992)
MEDLINE on SilverPlatter
Science Citation Index with Abstracts 1992
Science Citation Index with Abstracts 1993
Science Citation Index with Abstracts 1994
Science Citation Index with Abstracts 1995
Social Science Citation Index with Abstracts 1995
Support on Site for Applications
Support on Site for Networks
WilsonDisc Applied Sciences
WilsonDisc General Sciences
WilsonDisc Humanities
WilsonDisc Social Sciences

«HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES. LATVIA» A I C I N A

Esmu allaž lūdzis visus autorus gan Latvijā, gan ārpus tās iesūtīt rakstus žurnālam «Humanities and Social Sciences. Latvia». Taču dažkārt jādzird netieši pārmetumi: «Arī es būtu labprāt iesniedzis (iesniegusi) rakstu, ja vien mani kāds būtu uzaicinājis». Katram potenciālam autoram diemžēl nevar aizsūtīt uzaicinājumu. Tiesa, visvairāk materiālu žurnālam ienāk tādā veidā, ka viņam labi zināmus un piemērotus zinātniekus sarunā attiecīgā numura redaktors — savā nozarē atzīts speciālists. Darbus var praktiski nodrukāt arī tikai tad, ja tie atbilst numura tēmai, kas tiek provizorisks (bet ne nemaināmi) plānota vismaz pusotra gada uz priekšu. Bet ļoti aktuālus, saturīgus, koncentrētus un nosvērtus apcerējumus var ievietot arī kā lasītāju vēstules jebkurā kārtējā numurā. Šādā veidā par mūsu autoriem vieglāk varētu kļūt Latvijas periferijas humanitāro un sociālo nozaru zinātnieki un ārzemnieki. Varbūt Daugavpils, Jelgavas, Liepājas un Rēzeknes universitātes vēlas sagatavot reģionam vēltus žurnāla numurus? Arī tas ir iespējams. Gaidām priekšlikumus.

Žurnāls pagaidām necieš no pieņemamu apcerējumu trūkuma, izņemot 6. numuru, kad bijām spiesti kopā nodrukāt Satversmi un Likumu par ārzemju investīcijām Latvijā ar visiem papildinājumiem, tādēļ, ka apsolītie raksti laikā netika iesniegti. Taču arī par svarīgu dokumentu ievietošanu, kas sasniedz daudzas jaunas zemes, bieži esam saņēmuši atzinību. Grūti tieši pateikt, cik lielu lomu izdevums pilda, stāstot pasaulē par to, kas Latvijā notiek patlaban vai kādas ir mūsu lielākās nepārejošās vērtības. Taču starp tā saņēmējiem ir svarīgākās un bagātākās bibliotēkas, citu zemju parlamentu, sūtniecības un Baltijas reģiona pētniecības institūti. Žurnāls šīs institūcijas sasniedz ne tikai ar redakcijas pūlēm vien, bet arī ar Rīgas vadošo bibliotēku, Saeimas, zinātnieku kolektīvu un Latvijas vēstniecību ārzemēs palīdzību.

Maijā notika žurnāla Fonda dibinātāju kopsapulce un tās atzinums bija vienprātīgs: neraugoties uz finansālām un rakstu tulkošanas grūtībām nevainojamā angļu valodā, darbs jāturpina, jo žurnāls ir sava veida Latvijas vizītkarte pasaulē, kura par mums zin ļoti maz un arī pārāk neinteresējas tikmēr, kamēr Daugavas krastos rit relatīvi mierīga dzīve. Neesam saņēmuši negatīvus vērtējumus no ārzemēm.

Atgādinu — žurnāls gan joprojām nes Latvijas Universitātes vārdu, taču tā Fonda pārējie līdzdibinātāji ir: — Latvijas Akadēmisko mācībspēku un zinātnieku apvienība,
— Latvijas Kultūras akadēmija,
— Latvijas Rakstnieku savienība,
— Pasaules Brīvo latviešu apvienība,
— Latvijas Zinātnieku savienība,
— Latvijas Zinātņu akadēmija.

Šis ļoti autoritatīvais dibinātāju saraksts redakcijai uzliek ļoti lielu atbildību.

Izmantojot izdevību, gribu pateikt paldies visu iznākušo numuru redaktoriem: Pēterim Zvidriņam, Eināram Semānim, Aivaram Strangam, Maijai Kūlei, Valteram Sulcam, Raitai Karnītei.

Patreiz strādājam pie numura, atbildību par kuru līdz

ar galveno redaktoru ir uzņēmusies Pārsla Eglīte, tas būs vēltis demogrāfiskajam stāvoklim Latvijā. 1995. un 1996. g. plānojam aptvert sekojošas tēmas (to nosaukumi tiek sniegti nosacīti):

Žurnāla Nr.	Redaktora vārds un uzvārds, tel. Nr.	Rakstu iesniegšanas termiņš	Numura pagaidu nosaukums
9.	Janīna Kursīte (latv. lit.) tel. (1)7141016 Andrejs Veisbergs (latv. val.) tel. 227737	1995. g. 1. nov.	Latviešu valoda un literatūra
10.	Raita Karnīte tel. 222830	1996. g. 1. febr.	Ekonomika un finanses
11.	Dace Bula tel. 228632	1996. g. 1. apr.	Latviešu folklorā
12.	Leo Dribins tel. 225542 414763	1996. g. 15. jūl.	Minoritātes Latvijā
13.	Jānis Anspaks tel. 414062 Oskars Zīds tel. 424424	1996. g. 1. nov.	Vispārējā izglītība Latvijā

Prof. Viktors IVBULIS,
galvenais redaktors

PAZIŅOJUMS

No š. g. 4. septembra Teoloģijas fakultātē Raiņa bulvārī 19, 415. auditorijā savu lekciju kursu sāks lasīt

WATERLOO UNIVERSITĀTES KANĀDA
prof. VERNERS PAKULS (Werner O. Packull).

Kurss sauksies

«REFORMĀCIJAS VĒSTURE».

Lekcijas tiks lasītas angļu valodā bez tulkojuma un notiks no 4.09. līdz 27.09. sekojošos laikos:

pirmdien 15.00—16.10
otrdien 13.30—14.40
15.00—16.10
trešdien 15.00—16.10
ceturtdien 15.00—16.10

Visi tiek laipni aicināti apmeklēt šo lekciju kursu! Izziņas pa tālr. 211288.

INFORMĀCIJA PAR ZINĀTNISKI PRAKTISKĀ SEMINĀRA «VIDES PIESĀRŅOJUMA ANALĪZE, METODIKA UN PROBLĒMAS» ORGANIZĀŠANU RĪGĀ, 1995. GADA 25. OKTOBRĪ

Rīgas Tehniskās universitātes Ķīmijas Tehnoloģijas fakultāte kopā ar Latvijas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Vides datu centru un Latvijas Universitātes Ķīmijas fakultāti organizē kārtējo ikgadējo semināru, kas veltīts gaisa, ūdens un augsnes piesārņojuma analīzei, metodikai un problēmām, kas ar tām saistītas. Diskusijai ieteicams temats par laboratoriju savstarpējo sadarbību, koordināciju un interkalibrāciju, kā arī jautājums par neatkarīgo ekspertu nepieciešamību.

Seminārs notiks Rīgā, Āzenes ielā 14/24 (RTU KTF), semināra valoda — latviešu. Iespējamo ārzemju vieslektoru referātiem būs kopsavilkums latviešu valodā. Seminārā aicināti piedalīties visi Latvijas speciālisti, kas nodarbojas ar gaisa, ūdens un augsnes analīzi, ir ieinteresēti dalīties savā pieredzē un gūt jaunus atziņas.

Referātu ilgums — līdz 20 min., ziņojumi un diskusijas — 5 līdz 10 min.

Referātiem lūdzam pieteikt referāta tēmu, pievienojot referāta tēzes (līdz 1 mašīnraksta lappusei). Iepriekšēju pieteikumu dalībai seminārā lūdzam iesūtīt līdz 1995. gada 15. septembrim uz sekojošu adresi:

Dr. Modris Drille
RTU Ķīmijas Tehnoloģijas fakultāte
Āzenes 14/24, LV-1048,
Rīga, LATVIJA
Ceram uz Jūsu atsaucību!

Organizācijas komiteja

DISERTĀCIJU AIZSTĀVĒŠANA

Š. g. 10. oktobrī pl. 15.00 LU Pedagoģijas zinātnes habilitācijas un promocijas padomes atklātā sēdē (Kronvalda b. 4, 252. aud.) habilitācijas darbu pedagoģijas habilitētā doktora zinātniskā grāda iegūšanai aizstāvēs

IRINA MASLO.

Habilitācijas darba temats «Skolas pedagoģiskā procesa diferenciacija un individualizācija» (pedagoģijas teorija un vēsture).

Recenzenti: Dr. habil. paed., prof. G. Böhme (Vācija), Dr. habil. paed., prof. R. Garleja, Dr. habil. paed., prof. A. Špona.

Ar zinātnisko darbu kopu var iepazīties LU Zinātniskajā bibliotēkā un Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā.

Latvijas mākslas augstskolu Habilitācijas un promocijas padomes 1995. gada 13. jūnija sēdē notika muzikoloģijas maģistres Lolitas FURMANES pētījuma «Mūzikas izglītības vēsturiskie un teorētiskie aspekti Latvijā 19. gs. un 20. gs. sākumā» promocija. Recenzenti bija mākslas doktore Zane GAILĪTE, mākslas doktors Arnolds KLOTIŅŠ, un mākslas habilitētais doktors Jānis TORĢANS.

Pētījuma izvērtēšana bija izsaukusi negaidīti lielu interesi, jo tajā bija apkopoti vairāk kā pusotra simta gadu muzikas kultūras un mūzikas izglītības materiāli, kas atrasti ne tikai Latvijas arhīvos. Habilitācijas un promocijas padome pētījumu novērtēja atzinīgi («par» — 8 balsis, «pret» — nav) un piešķīra Lolītai FURMANEĪ LR mākslas doktora grādu.

Redaktore Zaiga Kipere.
«Zinātnes Vēstnesis».
Laikraksts iznāk kopš 1989. gada.
Reģistrācijas apliecība nr. 75.
Izdevējs: Latvijas Zinātnieku savienība.
«Science Bulletin» Association of Latvian Scientists.

Redkolēģijas vadītājs akadēmiķis Ēvalds Mugurevičs.
Redkolēģijā: akadēmiķis Mārtiņš Beķers, akadēmiķis Juris Elmanis, LZA goda loceklis Jānis Graudonis, doc. Elmārs Beķeris, doc. Zigrīda Goša, Oskars Martinsons.
Redakcija: Rīgā, Turgeņeva ielā 19. Tālr. 212706.

Indekss 77165.
Iespēsts a/s «Preses nams» tipogrāfijā, Rīgā, Balasta dambī 3.
Augsplēde 1 uzsk. iespiedloksne.
Mēfēns 1000 eks.
Pasūtījums Nr. 1068.